

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/20-07/19
URBROJ: 613-02-06-21-10

Zagreb, 28. listopada 2021.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
GRADSKJE PLINARE ZAGREB – OPSKRBA D.O.O.
ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2019.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2019.	19
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija društva Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama kapitala i Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji istinito i fer iskazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2019. i njegovu financijsku uspješnost za 2019. u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Na temelju zaključenih ugovora o opskrbi plinom (kategorija poduzetništvo) sa 119 kupaca ugovorena je niža prodajna cijena prirodnog plina u odnosu na cijene utvrđene odlukama o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu za krajnje kupce kategorije poduzetništvo koje je Društvo donijelo u lipnju 2018. i svibnju 2019. Kriteriji kod ugovaranja nižih prodajnih cijena u odnosu na cijene utvrđene navedenim odlukama nisu utvrđeni. Primjenom cijena utvrđenih spomenutim odlukama Društvo bi ostvarilo ukupni prihod u iznosu od 83.942.848,00 kn, a primjenom nižih prodajnih cijena ostvarilo je ukupni prihod u iznosu od 76.805.680,00 kn, što je 7.137.168,00 kn ili 8,5 % manje. (točka 1. Nalaza)
- Plan nabave za 2019. donesen je sredinom veljače, a izmjene koncem prosinca 2019. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 7.821.640,00 kn, a izmjenama Plana nabave u vrijednosti od 13.902.098,00 kn. Plan nabave nije donesen u okviru Plana poslovanja, što nije u skladu s Uputom o planiranju i provedbi postupaka nabave u Društvu, prema kojoj je određeno da je plan nabave sastavni dio plana poslovanja. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Plan nabave nije donesen u okviru Plana poslovanja za 2019. jer su stavke Plana nabave uključene u planirane troškove u Planu računa dobiti i gubitka te Planu ulaganja za 2019., koji su sastavni dijelovi Plana poslovanja. S obzirom na to da je sadržaj i obuhvat Plana računa dobiti i gubitka te Plana ulaganja različit od Plana nabave, nije omogućena usporedivost navedenih planova te time praćenje ostvarenja Plana nabave.

Vrijednost jednostavne nabave prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi iznosi 1.920.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a prema evidenciji Odjela zajedničkih poslova 1.281.840,00 kn, što je 638.356,00 kn ili 33,3 % manje. U Statističko izvješće o javnoj nabavi uneseni su pojedini predmeti jednostavne nabave više puta jer je aplikacija u koju se unose podaci za objavu uključivala dodatno i stavke pojedinačnih izdanih narudžbenica po ugovorima i narudžbenicama iz prijašnjih godina. (točka 2. Nalaza)

Obveze Društva

Društvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano u travnju 2008. na temelju Izjave o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću za opskrbu plinom te upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu. Zakonom o tržištu plina (Narodne novine 40/07) određeno je da energetska subjekt za plin koji u svom sastavu ima organiziranu djelatnost distribucije plina s priključenih 100 000 i više kupaca ima obvezu organiziranja djelatnosti distribucije plina u samostalnom pravnom subjektu. Zbog navedenog je došlo do razdvajanja energetske djelatnosti opskrbe i distribucije u dva samostalna pravna subjekta, Društvo i društvo Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb. Društvo Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb bilo je član i osnivač Društva, ali je prema uputi Hrvatske energetske regulatorne agencije iz studenoga 2008. prenijelo poslovni udjel društvu Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, nakon čega je društvo Zagrebački holding d.o.o., Zagreb postalo jedinim osnivačem Društva. Temeljni kapital Društva iznosi 40.000.000,00 kn. Sjedište Društva je Radnička cesta 1, Zagreb.

Društvo obavlja djelatnost dobave, transporta i opskrbe plinom, kupnje i prodaje robe, trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, tehničkog ispitivanja i analize, posredovanja i zastupanja na tržištu plina te promidžbe.

Hrvatska energetska regulatorna agencija donijela je u srpnju 2018. Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. kolovoza do 31. prosinca 2018. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2019. (Narodne novine 60/18 i 61/18 – ispravak) i u veljači 2019. Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2019. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2020. (Narodne novine 15/19). Navedenim odlukama utvrđeni su iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za opskrbljivače u obvezi javne usluge. Na temelju dozvole Hrvatske energetske regulatorne agencije iz svibnja 2009., Društvo obavlja energetska djelatnost opskrbe plinom za razdoblje od 15 godina.

Prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji iz rujna 2016., u okviru Društva ustrojeni su Ured Uprave, tri sektora (Sektor trgovine prirodnim plinom, Sektor ekonomskih poslova i Sektor pravnih poslova) s pet službi te dvije zasebne službe (Služba za informatiku i Služba za unutarnju reviziju i kontrolu). Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji iz studenoga 2019. ustrojena je i Služba za korporativne komunikacije i marketing. Koncem 2019. Društvo je imalo 133 zaposlenika.

Tijela Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čini jedini član Društva, društvo Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, zastupan po predsjednici Uprave navedenog društva Ani Stojić Deban. Prema Izjavi Društva, Nadzorni odbor ima do sedam članova, od kojih je jedan predstavnik zaposlenika Društva, a do šest članova Nadzornog odbora bira Skupština Društva. Društvo je do 17. lipnja 2019. imalo pet članova Nadzornog odbora, nakon čega je do konca 2019. imalo tri člana. Nadalje, Izjavom Društva određeno je da se Uprava Društva sastoji od jednog do pet članova (direktora) koje imenuje Skupština Društva.

Od 21. ožujka 2016. do 14. listopada 2021. direktor/član Uprave je Igor Pirija, dipl. oec. Od 11. ožujka do 23. prosinca 2019. direktor/član Uprave bio je Igor Šadura, dipl. ing. Od 11. svibnja 2020. i u vrijeme obavljanja revizije direktorica/članica Uprave je Ivona Ilijaš, dipl. iur.

Planiranje

Društvo je u prosincu 2018. donijelo Plan poslovanja za 2019. koji je sredinom siječnja 2019. usvojila Skupština Društva te Prijedlog srednjoročnog plana poslovanja za 2019. do 2023. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, društvo Zagrebački holding d.o.o., Zagreb nije usvajalo srednjoročne planove poslovanja društava kojima je osnivač.

Plan poslovanja sadrži procjenu ostvarenja i opis planiranih ciljeva poslovne politike za 2019., plan zaposlenosti, fizičkog opsega usluga (usluge opskrbe plinom u m³ i kWh, količine prodanog plina u m³ po kategorijama kupaca, broj kupaca / obračunskih mjernih mjesta), tekućeg i investicijskog održavanja sredstava rada, utroška energije, kvalitete usluga, Računa dobiti i gubitka, Bilance, investicijskih ulaganja, novčanog tijeka te plan ključnih pokazatelja usluga.

Ukupni prihodi planirani su u iznosu od 973.175.909,00 kn. Poslovni prihodi planirani u iznosu od 965.775.909,00 kn odnose se na prihode od prodaje u iznosu od 937.375.909,00 kn te druge poslovne prihode u iznosu od 28.400.000,00 kn. Financijski prihodi planirani su u iznosu od 7.400.000,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 989.521.681,00 kn, što je 16.345.772,00 kn ili 1,7 % više u odnosu na planirani iznos.

Ukupni rashodi Društva planirani su u iznosu od 972.529.326,00 kn. Poslovni rashodi planirani u iznosu od 972.029.326,00 kn odnose se na materijalne troškove u iznosu od 913.916.588,00 kn, vrijednosna usklađenja u iznosu od 30.000.000,00 kn, troškove osoblja u iznosu od 20.351.738,00 kn, druge poslovne rashode u iznosu od 6.356.000,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu od 1.000.000,00 kn te rezerviranja u iznosu od 405.000,00 kn. Financijski rashodi planirani su u iznosu od 500.000,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 987.608.617,00 kn, što je 15.079.291,00 kn ili 1,6 % više u odnosu na planirani iznos.

Sastavni dio Plana poslovanja su plan ulaganja i plan Bilance na dan 31. prosinca 2019. Ulaganja su planirana u vrijednosti od 3.500.000,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 142.795,00 kn, što je 3.357.205,00 kn ili 95,9 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Planirana ulaganja odnose se na projekte i druga ulaganja u informatičku tehnologiju u vrijednosti od 1.830.000,00 kn, servere i osnovnu infrastrukturu informatičke tehnologije u vrijednosti od 795.000,00 kn, poslovno informacijski sustav u vrijednosti od 550.000,00 kn, dugotrajnu opremu u vrijednosti od 200.000,00 kn te drugu opremu u vrijednosti od 125.000,00 kn. Ostvarena ulaganja odnose se na dugotrajnu imovinu (uredska oprema i namještaj) u vrijednosti od 86.546,00 kn te na računalnu opremu u vrijednosti od 56.249,00 kn.

Planom Bilance nematerijalna imovina planirana je u vrijednosti od 3.257.143,00 kn, a stanje koncem 2019. iznosilo je 1.969.537,00 kn, što je 1.287.606,00 kn ili 39,5 % manje u odnosu na plan. Materijalna imovina planirana je u vrijednosti od 2.214.857,00 kn, a stanje koncem 2019. iznosilo je 772.181,00 kn, što je 1.442.676,00 kn ili 65,1 % manje u odnosu na plan.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, vrijednost ulaganja materijalne i nematerijalne imovine koncem 2019. značajno je manja od planiranih zbog ostvarenog gubitka za 2018. u iznosu od 13.195.629,00 kn, pada prodanih količina plina u 2019. te korištenja vlastitih izvora sredstava, kao i zajmova koji su korišteni za plaćanje ugovorenih predujmova dobavljačima za nabavu plina.

Izvanbilančni zapisi planirani su u vrijednosti od 30.000.000,00 kn, a stanje koncem 2019. iznosilo je 6.741.261,00 kn, što je 23.258.739,00 kn ili 77,5 % manje u odnosu na plan. Odnose se na potraživanja, odnosno obveze za izdana ponudbena i činidbena jamstva u postupcima javnih nabava. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, broj javnih nabava u kojima Društvo sudjeluje nije moguće planirati, kao ni pretpostaviti koji će se uvjeti propisivati za ponuditelje u postupcima javne nabave.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) te prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Društvo je razvrstano u velike poduzetnike. Prema odredbama Zakona o računovodstvu sastavljeni su propisani financijski izvještaji, Revizorsko izvješće te Godišnje izvješće o poslovanju.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 989.521.681,00 kn, rashodi u iznosu od 987.608.617,00 kn te dobit u iznosu od 1.913.064,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	945.798.168,00	983.146.080,00	103,9
1.1.	Prihodi od prodaje	907.012.290,00	951.607.323,00	104,9
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	0,00	212.768,00	-
1.3.	Drugi poslovni prihodi	38.785.878,00	31.325.989,00	80,8
2.	Financijski prihodi	7.278.374,00	6.375.601,00	87,6
	Ukupni prihodi	953.076.542,00	989.521.681,00	103,8

Ukupni prihodi Društva za 2019. planirani su u iznosu od 973.175.909,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 989.521.681,00 kn, što je 16.345.772,00 kn ili 1,7 % više u odnosu na planirani iznos. Odnose se na poslovne prihode u iznosu od 983.146.080,00 kn ili 99,4 % ukupnih prihoda te na financijske prihode u iznosu od 6.375.601,00 kn ili 0,6 % ukupnih prihoda. Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 951.607.323,00 kn ili 96,2 %, a svi drugi prihodi iznose 37.914.358,00 kn ili 3,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od prodaje odnose se na prihode od prodaje izvan grupe u iznosu od 907.779.922,00 kn te na prihode od prodaje s poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 43.827.401,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi od prodaje izvan grupe odnose se na prihode od prodaje plina građanima (kućanstva) u iznosu od 628.368.175,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe su prihodi od gubitaka u mreži koje je Društvo kao opskrbljivač ostvarilo od društva Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb kao operatora distribucijskog sustava u iznosu od 18.558.577,00 kn na temelju ugovora o distribuciji plina iz 2010. Gubici plina su razlika količine plina isporučene u distribucijski sustav i količine plina preuzete iz distribucijskog sustava, a uključuje razliku u mjerenju te tehničke i komercijalne gubitke plina.

Društvo je tijekom 2019. opskrbljivalo kupce kategorije kućanstva i poduzetništva na distribucijskom području društva Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb (Grad Zagreb, Zaprešić i Velika Gorica te općine Dubravica, Marija Gorica, Pušća i Brdovec), kao i na distribucijskom području društva Gradska plinara Bjelovar d.o.o. Osim krajnjih kupaca, Društvo opskrbljuje plinom četiri opskrbljivača krajnjih kupaca na drugim distribucijskim područjima (veleprodajno tržište). Društvo je tijekom 2019. opskrbilo 291 496 kupaca (obračunskih mjernih mjesta po distribucijskim područjima) s 3 614 487 513 kWh prirodnog plina.

Obračun potrošnje plina kupcima koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom (kućanstva) obavljan je prema cijeni propisanoj Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. kolovoza do 31. prosinca 2018. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2019. i Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2019. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2020. Člankom 7., stavkom 6. Općih uvjeta opskrbe plinom (Narodne novine 50/18, 88/19 i 39/20) određeno je da cijenu plina u ugovoru o opskrbi plinom opskrbljivač plinom i krajnji kupac koji ne koristi opskrbu plinom u obvezi javne usluge slobodno ugovaraju. Obračun potrošnje plina poduzetništvu obavljan je u skladu s ugovorima o opskrbi plinom, a cijena plina određena je u skladu s Odlukom o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu 2018/2019 za krajnje kupce kategorije poduzetništvo i Odlukom o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu 2019/2020 za krajnje kupce kategorije poduzetništvo, koje je donijelo Društvo. U spomenutim odlukama navedeno je da je u slučaju potrebe zadržavanja strateških kupaca moguće ugovoriti nižu prodajnu cijenu bez obzira na tarifni model kupca, uz suglasnost Uprave Društva. Pri tome, niža prodajna cijena ne smije biti manja od ugovorene nabavne cijene plina s uključenim troškovima transporta. Prema podacima Društva, za 119 kupaca kategorije poduzetništvo u 2019. odobren je popust u ukupnom iznosu od 7.137.168,00 kn. Popuste je na prijedlog Sektora trgovine odobravalala Uprava u trenutku zaključenja ugovora o opskrbi plina (kategorija poduzetništvo).

Obračun potrošnje plina opskrbljivačima plinom (veleprodajno tržište) obavljan je u skladu s ugovorenim cijenama, a obračun plina na punionici stlačenog plina u skladu s Odlukom o cijeni stlačenog prirodnog plina za pogon motornih vozila iz listopada 2018. Obračun plina za gubitke u mreži obavljan je u skladu s člankom 13., stavkom 13. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine 50/18, 88/19 i 36/20), prema kojem je određeno da se jedinična cijena plina za gubitke za pojedini mjesec utvrđuje u iznosu cijene plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo.

Drugi poslovni prihodi odnose se na prihode od naknadno naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu od 26.814.521,00 kn, prihode od ukidanja rezerviranja po sudskim sporovima i za neiskorištene godišnje odmone u iznosu od 561.145,00 kn te sve druge nespomenute poslovne prihode u iznosu od 3.950.323,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od naknadno naplaćenih otpisanih potraživanja su prihodi od naknadno naplaćenih otpisanih potraživanja građana u iznosu od 19.892.208,00 kn. Svi drugi nespomenuti poslovni prihodi odnose se na naplate šteta s temelja osiguranja, prihode od refundacije plaća za posudbu radne snage, prihode s osnove naknadnih povrata poreza i doprinosa iz prošlih godina, prihode od naplaćenih troškova tužbe i drugo. Vrijednosno najznačajniji prihodi od svih drugih nespomenutih prihoda su prihodi od naplaćenih troškova tužbe u iznosu od 3.288.981,00 kn.

Financijski prihodi odnose se na zatezne kamate u iznosu od 6.317.375,00 kn, kamate prema predstečajnim nagodbama u iznosu od 6.930,00 kn te kamate na depozite po viđenju u iznosu od 51.296,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	966.266.607,00	987.339.591,00	102,2
1.1.	Materijalni troškovi	907.679.392,00	931.092.652,00	102,6
1.2.	Troškovi osoblja	19.145.165,00	21.241.056,00	110,9
1.3.	Amortizacija	944.499,00	1.047.812,00	110,9
1.4.	Vrijednosna usklađenja	31.627.767,00	25.781.661,00	81,5
1.5.	Rezerviranja	758.802,00	1.954.007,00	257,5
1.6.	Drugi poslovni rashodi	6.110.982,00	6.222.403,00	101,8
2.	Financijski rashodi	12.299,00	269.026,00	2 187,4
	Ukupno	966.278.906,00	987.608.617,00	102,2

Ukupni rashodi Društva za 2019. planirani su u iznosu od 972.529.326,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 987.608.617,00 kn, što je 15.079.291,00 kn ili 1,6 % više od planiranog iznosa. Odnose se na poslovne rashode u iznosu od 987.339.591,00 kn te na financijske rashode u iznosu od 269.026,00 kn.

Vrijednosno značajniji udjel u rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu od 931.092.652,00 kn ili 94,3 % ukupnih rashoda, vrijednosna usklađenja u iznosu od 25.781.661,00 kn ili 2,6 % te troškovi osoblja u iznosu od 21.241.056,00 kn ili 2,2 %. Svi ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 9.493.248,00 kn ili 1,0 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno su značajnije povećana rezerviranja za 1.195.205,00 kn ili 157,5 % te financijski rashodi za 256.727,00 kn. Rezerviranja su veća jer su povećana rezerviranja za otpremnine i solidarne potpore koja proizlaze iz Kolektivnog ugovora za radnike Društva i Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 Primanja zaposlenih, povećanja troškova rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora te zbog rezerviranja za energetske uštede prema odredbama Zakona o energetskej učinkovitosti (Narodne novine 127/14, 116/18, 25/20 i 41/21).

Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ propisano je da su države članice Europske unije u obvezi uspostaviti sustav obveze uštede energije, odnosno da se ostvari kumulativni cilj uštede energije u krajnjoj potrošnji od 1,5 % godišnjeg opsega energije prodane krajnjim kupcima prema prosjeku u posljednje tri godine. Odredbe spomenute Direktive preuzete su u zakonodavstvo Republike Hrvatske Zakonom o energetske učinkovitosti, Pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (Narodne novine 71/15), odnosno Pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (Narodne novine 33/20 i 41/21) te Pravilnikom o sustavu obveze energetske učinkovitosti (Narodne novine 41/19), koji je bio na snazi do travnja 2021. Prema odredbi članka 13., stavka 2. Zakona o energetske učinkovitosti, stranke obveznice energetske učinkovitosti u 2019. su opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2017. krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije. Društvo je početkom siječnja 2020. zaprimilo Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike prema kojem je određeno da obveza uštede energije za 2019. iznosi 24 253 480 kWh.

Povećanje financijskih rashoda odnosi se na redovne kamate prema kreditu iz lipnja 2019. Nadalje, u odnosu na prethodnu godinu vrijednosno su značajnije smanjena vrijednosna usklađenja za iznos od 5.846.106,00 kn ili 18,5 %. Vrijednosna usklađenja odnose se na vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, a smanjena su zbog utuženih spornih potraživanja iz prijašnjih godina, kao i odobravanja sporazuma o obročnoj otplati duga.

Materijalni troškovi odnose se na troškove za sirovine i materijal u iznosu od 1.118.624,00 kn, troškove za nabavnu vrijednost prodane robe u iznosu od 742.818.247,00 kn te druge vanjske troškove u iznosu od 187.155.781,00 kn. Vrijednosno značajniji troškovi za sirovine i materijal odnose se na troškove za uredski materijal u iznosu od 924.281,00 kn. Vrijednosno značajniji troškovi za nabavnu vrijednost prodane robe odnose se na nabavu prirodnog plina za kupce koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom u iznosu od 482.733.164,00 kn i na nabavu prirodnog plina za kupce koji ne koriste javnu uslugu opskrbe plinom u iznosu od 213.626.717,00 kn. Postupak nabave prirodnog plina ne podliježe primjeni Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), jer se radi o robi za daljnju prodaju.

Društvo je u veljači 2017. donijelo Pravilnik o načinu postupanja pri nabavi – kupovini prirodnog plina, a u lipnju 2019. Izmjene i dopune Pravilnika o načinu postupanja pri nabavi – kupovini prirodnog plina. Prema Odluci Hrvatske energetske regulatorne agencije iz veljače 2019., za prodavatelja, odnosno opskrbljivača na veleprodajnom tržištu određeno je društvo Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb. Društvo je zaključilo s opskrbljivačem 1. ožujka 2019. ugovor o kupovini prirodnog plina za kupce koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom kategorije kućanstvo za razdoblje od početka travnja 2019. do konca ožujka 2020. Navedenim ugovorom utvrđena je obveza Društva za preuzimanjem 2 550 000 000 kWh prirodnog plina po cijeni od 0,1985 kn/kWh za vrijeme trajanja ugovora prema količinama raspoređenim po mjesecima. Navedenu cijenu prirodnog plina donijela je Hrvatska energetska regulatorna agencija u veljači 2019. Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2019. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2020.

Pravilnikom o načinu postupanja pri nabavi – kupovini prirodnog plina utvrđeno je šest načina nabave: dostava inicijalnih ponuda u zatvorenim omotnicama (kada se nakon analize sposobnim ponuditeljima upućuje poziv za dostavu konačnih ponuda također u zatvorenim omotnicama), dostava inicijalnih ponuda u zatvorenim omotnicama (kada se nakon analize sposobnim ponuditeljima upućuje poziv za sudjelovanje u postupku e-nadmetanja, odnosno dostave ponuda putem elektroničke pošte), sudjelovanje u postupku nabave u tri kruga, dostava inicijalnih ponuda u zatvorenim omotnicama (kada nakon analize naručitelj/Društvo pristupa elektroničkoj, odnosno on-line dinamičkoj aukciji), elektronička odnosno on-line dinamička aukcija u kojoj naručitelj/Društvo i unaprijed određeni gospodarski subjekti komuniciraju isključivo putem mrežne aplikacije te poziv za dostavu inicijalnih ponuda u zatvorenoj omotnici ili putem elektroničke pošte i prema potrebi poziv za dostavu revidiranih/korigiranih ponuda u odnosu na inicijalno podnesene ponude.

Sektor trgovine plinom je u skladu s navedenim Pravilnikom proveo propisani postupak nabave u tri kruga, odnosno poziv za dostavu inicijalne ponude u zatvorenim omotnicama (prvi krug), poziv za sudjelovanje u postupku e-nadmetanja (drugi krug) te poziv za sudjelovanje u pregovaračkom postupku nabave (treći krug). Odluka Uprave Društva o početku postupka nabave – kupovine prirodnog plina za plinsku godinu 2018/2019 donesena je 18. svibnja 2018. Istoga dana na mrežnim stranicama Društva objavljena je dokumentacija za nadmetanje te je putem elektroničke pošte prema devet gospodarskih subjekata upućena obavijest o pokrenutom postupku nabave, odnosno poziv za dostavu inicijalne ponude u zatvorenim omotnicama. Zaprimljene su ponude četiri ponuditelja. Ponude su ocijenjene valjanima i prihvatljivima te je ponuditeljima upućen poziv za sudjelovanje u postupku e-nadmetanja koje se održavalo u 18 krugova. Društvo je početkom lipnja 2018. donijelo Odluku o imenovanju članova pregovaračkog tima za provođenje trećeg kruga nabave u pregovaračkom postupku nabave. Pozvani su ponuditelji koji su sudjelovali u drugom krugu te je nakon dostave konačnih obvezujućih ponuda Društvo 26. lipnja 2018. donijelo odluke o odabiru dva ponuditelja. Ugovor s društvom Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar zaključen je 29. lipnja 2018. za razdoblje od listopada 2018. do listopada 2019. u kunsjoj protuvrijednosti od 16.408.054,00 EUR. Ugovor s društvom INA-Industrija nafte d.d., Zagreb zaključen je 29. lipnja 2018. za razdoblje od listopada 2018. do listopada 2019. (grupa 1) i za razdoblje od listopada 2018. do svibnja 2019. (grupa 2) u ukupnoj kunsjoj protuvrijednosti od 16.276.280,00 EUR.

Odluka o početku postupka nabave – kupovine prirodnog plina za plinsku godinu 2019/2020 donesena je 12. travnja 2019., a istoga dana na mrežnim stranicama Društva objavljena je dokumentacija za nadmetanje te je putem elektroničke pošte prema šest gospodarskih subjekata upućena obavijest o pokrenutom postupku nabave. Zaprimljene su ponude četiri ponuditelja. Nakon provedenog postupka nabave u tri kruga, koncem travnja 2019. zaključen je ugovor s društvom Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar za razdoblje od listopada 2019. do listopada 2020. u kunsjoj protuvrijednosti od 28.080.000,00 EUR.

Također, 14. lipnja 2019. donesena je Odluka o početku postupka nabave – kupovine prirodnog plina za plinsku godinu 2019/2020. Obavijest o pokrenutom postupku nabave objavljena je na mrežnim stranicama Društva i upućene su inicijalne ponude u zatvorenoj omotnici prema pet gospodarskih subjekata. Zaprimljene su ponude tri ponuditelja. Od ponuditelja koji su dostavili ponude zatraženo je da dostave revidirane inicijalne ponude. Ponudu je dostavio jedan ponuditelj (društvo INA-Industrija nafte d.d., Zagreb) s kojim je sredinom srpnja 2019. zaključen ugovor u kunsjoj protuvrijednosti od 2.174.955,00 EUR za razdoblje od listopada 2019. do travnja 2020.

Vrijednosno značajniji drugi vanjski troškovi odnose se na usluge distribucije plina i fiksnu mjesečnu naknadu u iznosu od 165.779.710,00 kn obračunanu na temelju ugovora o distribuciji plina s društvom Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb iz svibnja 2010. i društvom Gradska plinara Bjelovar d.o.o. na temelju ugovora iz lipnja 2018. Ugovori su zaključeni na neodređeno vrijeme, a usluga distribucije plina i fiksna mjesečna naknada obračunana je prema Odluci o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina (Narodne novine 127/17), koju je u prosincu 2017. donijela Hrvatska energetska regulatorna agencija za razdoblje od 2018. do 2021.

Troškovi osoblja odnose se na netoplaće u iznosu od 12.815.357,00 kn, troškove poreza i doprinosa iz plaća u iznosu od 5.717.914,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 2.707.785,00 kn. Prema odredbama Kolektivnog ugovora za radnike Društva iz 2015. te izmjena i dopuna iz 2018. i 2019., plaću čini osnovna plaća i dodaci na plaću. Osnovnu plaću čini zbroj umnoška osnovice i koeficijenta radnog mjesta na koje je zaposlenik raspoređen, dodatka na uvjete rada, dodatka na radni staž i dodatka za neprekinuti rad kod Društva. Ugovorima o radu utvrđen je pripadajući koeficijent te dodaci radnog mjesta. Obračun plaća zaposlenicima obavljan je u skladu s ugovorima o radu i propisima.

Rashodi amortizacije odnose se na amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine u iznosu od 845.993,00 kn, amortizaciju dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 189.767,00 kn te amortizaciju osobnih i drugih vozila za osobni prijevoz u iznosu od 12.052,00 kn. Obračun amortizacije obavljen je linearnom metodom pojedinačno prema korisnom vijeku uporabe primjenom godišnjih amortizacijskih stopa koje su propisane Odlukom o primjeni Računovodstvenih politika iz siječnja 2019.

Rashodi za vrijednosno usklađenje odnose se na vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca za koje su provedene mjere prisilne naplate, kao što su utužena potraživanja kroz ovršni postupak, prijava tražbina u stečajnom postupku, predstečajne nagodbe i drugo.

Rashodi za rezerviranja odnose se na rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora u iznosu od 594.837,00 kn, rezerviranja za otpremnine i solidarne potpore prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 19 Primanja zaposlenih u iznosu od 360.647,00 kn, rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima u iznosu od 2.539,00 kn te druge troškove rezerviranja za energetske uštede prema odredbama Zakona o energetske učinkovitosti u iznosu od 995.984,00 kn.

Drugi poslovni rashodi odnose se na druge troškove poslovanja u iznosu od 3.360.912,00 kn, naknade troškova zaposlenicima i izdatke za druga materijalna prava zaposlenika u iznosu od 2.073.106,00 kn te druge poslovne rashode u iznosu od 788.385,00 kn.

Drugi troškovi poslovanja odnose se na troškove javnih bilježnika u iznosu od 1.746.956,00 kn, naknadu za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti u iznosu od 453.506,00 kn, upravne, sudske troškove i takse u iznosu od 438.856,00 kn, naknadu za općekorisne funkcije šuma u iznosu od 262.223,00 kn, troškove reprezentacije u iznosu od 133.366,00 kn, članarine udrugama, zajednicama i drugim organizacijama u iznosu od 86.291,00 kn, troškove stručne literature, dnevnog i tjednog tiska u iznosu od 54.707,00 kn i drugo u iznosu od 185.007,00 kn. Visina naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti propisana je Odlukom o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti (Narodne novine 155/08, 50/09, 103/09 i 21/12).

Naknade troškova zaposlenicima i izdaci za ostala materijalna prava zaposlenika odnose se na novčane nagrade u iznosu od 653.541,00 kn, naknade troškova prijevoza na posao i s posla u iznosu od 500.681,00 kn, prigodne godišnje nagrade odnosno neoporezive isplate regresa i božićnice u iznosu od 326.663,00 kn, školarine za srednje, više i visoko obrazovanje u iznosu od 155.550,00 kn, darove u naravi zaposlenicima u iznosu od 130.080,00 kn i drugo u iznosu od 306.591,00 kn.

Drugi poslovni rashodi odnose se na donacije i sponzorstva u iznosu od 246.974,00 kn, naknadno utvrđene obveze za poreze i doprinose u iznosu od 221.420,00 kn, kazne, penale i naknade štete u iznosu od 145.330,00 kn (isplate po sudskim presudama, nadoknade troškova žalbenog i drugih sudskih postupaka), otpisana potraživanja u iznosu od 15.702,00 kn, neotpisanu vrijednost otuđene i rashodovane dugotrajne imovine u iznosu od 11.359,00 kn, naknadno utvrđene poslovne rashode iz prijašnjih godina u iznosu od 5.909,00 kn te druge poslovne rashode u iznosu od 141.691,00 kn. Donacije i sponzorstva dodijeljeni su na temelju odluka direktora Društva i ugovora. Pravilnik o sponzorstvima i donacijama donesen je u srpnju 2020. i objavljen je na mrežnim stranicama Društva. Navedenim Pravilnikom su, između ostalog, propisana načela dodjele, kriteriji za ocjenjivanje zahtjeva te mjerila za dodjelu sredstava. Obveza za poreze i doprinose obračunana je prema Poreznom rješenju Ministarstva financija, Carinske uprave, Područnog carinskog ureda Zagreb iz listopada 2019.

Financijski rashodi odnose se na redovne kamate u iznosu od 207.872,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 61.154,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 378.483.757,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	358.028.449,00	378.483.757,00	105,7
1.	Dugotrajna imovina	3.869.880,00	3.014.212,00	77,9
1.1.	Nematerijalna imovina	2.815.529,00	1.969.537,00	70,0
1.2.	Materijalna imovina	846.774,00	772.181,00	91,2
1.3.	Odgođena porezna imovina	207.577,00	272.494,00	131,3
2.	Kratkotrajna imovina	354.120.267,00	375.432.165,00	106,0
2.1.	Zalihe	119.597,00	111.633,00	93,3
2.2.	Potraživanja	321.874.774,00	373.767.697,00	116,1
2.3.	Novac u banci i blagajni	32.125.896,00	1.552.835,00	4,8
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	38.302,00	37.380,00	97,6
II.	Pasiva	358.028.449,00	378.483.757,00	105,7
1.	Kapital i rezerve	161.885.037,00	163.863.017,00	101,2
2.	Rezerviranja	1.432.083,00	2.631.184,00	183,7
3.	Kratkoročne obveze	194.310.254,00	210.507.478,00	108,3
4.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	401.075,00	1.482.078,00	369,5
	Izvanbilančni zapisi	22.236.557,00	6.741.261,00	30,3

Vrijednost dugotrajne imovine koncem 2019. manja je za 855.668,00 kn ili 22,1 % u odnosu na stanje koncem 2018.

Vrijednost nematerijalne imovine manja je za 845.992,00 kn ili 30,0 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnosi se na računalne programe, a smanjenje u odnosu na prethodnu godinu posljedica je ispravka vrijednosti. Materijalna imovina u vrijednosti od 772.181,00 kn odnosi se na postrojenje i opremu u vrijednosti od 348.167,00 kn, alate, pogonski inventar i transportna sredstva u vrijednosti od 213.216,00 kn i materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 210.798,00 kn.

Odgođena porezna imovina veća je za 64.917,00 kn ili 31,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Društvo zbog privremenih razlika na rezerviranjima za primanja zaposlenih iskazuje odgođenu poreznu imovinu, a povećanje u odnosu na prethodnu godinu posljedica je povećanja rezerviranja za otpremnine i solidarne potpore.

Kratkotrajna imovina odnosi se na zalihe u vrijednosti od 111.633,00 kn, potraživanja u iznosu od 373.767.697,00 kn te novac u banci i blagajni u iznosu od 1.552.835,00 kn.

Zalihe se odnose na zalihe sirovina i materijala u vrijednosti od 109.708,00 kn, zalihe rezervnih dijelova u vrijednosti od 219,00 kn te sitan inventar i autogume u vrijednosti od 1.706,00 kn. Prema Odluci o primjeni računovodstvenih politika iz siječnja 2019., zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i autoguma iskazuju se u poslovnim knjigama po stvarnim cijenama, a trošak zaliha određuje se primjenom prosječnih ponderiranih cijena po pojedinim oblicima zaliha.

Potraživanja se odnose na potraživanja od kupaca u iznosu od 149.450.143,00 kn, potraživanja od povezanih društava i Grada Zagreba u iznosu od 16.267.091,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 39.809.887,00 kn, potraživanja od zaposlenika u iznosu od 352,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 168.240.224,00 kn.

Na 31. prosinca 2019. dospjela su potraživanja u iznosu od 46.637.545,00 kn. Od ukupnih potraživanja u iznosu od 373.767.697,00 kn, do 30. studenoga 2020. naplaćena su potraživanja u iznosu od 367.975.460,00 kn. Društvo u skladu s Pravilnikom o naplati potraživanja poduzima mjere naplate kao što su aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, slanje opomena, opomena pred isključenje, pokretanja ovršnih postupaka te podnošenje tužbi. U odnosu na prethodnu godinu potraživanja su veća za 51.892.923,00 kn ili 16,1 %. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na druga potraživanja, odnosno na potraživanja po danom predujmu za nabavu prirodnog plina koje je isplaćeno dobavljaču Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar na temelju ugovora o prodaji prirodnog plina zaključenog u travnju 2019.

Potraživanja od kupaca u iznosu od 149.450.143,00 kn odnose se na potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 78.660.254,00 kn, utužena potraživanja od fizičkih osoba u iznosu od 68.061.794,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba u iznosu od 61.839.706,00 kn, utužena potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 41.615.604,00 kn, utužena potraživanja za kotlovnice u iznosu od 25.965.526,00 kn, potraživanja za kotlovnice u iznosu od 8.950.183,00 kn, utužena potraživanja od Grada Zagreba u iznosu od 427.677,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 136.070.601,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja od povezanih društava i Grada Zagreba odnose se na potraživanja od društva Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb na temelju ugovora iz svibnja 2010. za uslugu distribucije prirodnog plina u iznosu od 7.401.105,00 kn te na potraživanja od društva Zagrebački električni tramvaj d.o.o., Zagreb na temelju ugovora iz travnja 2019. o opskrbi plinom za punionicu plinom Podsused u iznosu od 3.646.386,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja od države i drugih institucija odnose se na potraživanja za povrat razlike poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 38.525.507,00 kn.

Vrijednosno značajnija druga potraživanja u iznosu od 167.566.004,00 kn odnose se na dane predujmove za nabavu prirodnog plina koja su isplaćena društvu Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar. Ugovor o prodaji prirodnog plina zaključen je u travnju 2019. za razdoblje isporuke od 1. listopada 2019. do 1. listopada 2020. Ukupna cijena za isporuku prirodnog plina iznosi u kunskoj protuvrijednosti 28.080.000,00 EUR bez poreza na dodanu vrijednost ili 35.100.000,00 EUR s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreno je prijevremeno plaćanje ukupno ugovorene cijene plina, i to na 2. svibnja 2019. u kunskoj protuvrijednosti od 18.800.000,00 EUR te na 2. rujna 2019. u kunskoj protuvrijednosti od 16.300.000,00 EUR. Navedeni iznosi predujma su, u skladu s ugovorom, uplaćeni u kunama po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan plaćanja predujma. Društvo je nabavilo plin u vrijednosti danih predujmova.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 1.552.835,00 kn odnosi se na novac na žiroračunu kod poslovnih banaka u iznosu od 1.512.070,00 kn, novac u blagajni u iznosu od 40.000,00 kn i novac na deviznom računu u iznosu od 765,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manji je za 30.573.061,00 kn ili 95,2 %, jer su veća potraživanja za dane predujmove (plaćanje dobavljaču za plin u skladu s ugovorom) te su manje obveze prema dobavljačima.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 37.380,00 kn odnose se na unaprijed plaćene troškove poslovanja, odnosno troškove naknade za prijevoz za siječanj 2020.

Kapital i rezerve u iznosu od 163.863.017,00 kn odnose se na temeljni kapital u iznosu od 40.000.000,00 kn, zadržanu dobit u iznosu od 121.885.037,00 kn te dobit za 2019. u iznosu od 1.977.980,00 kn.

Rezerviranja u iznosu od 2.631.184,00 kn odnose se na rezerviranja za otpremnine u iznosu od 1.124.947,00 kn, rezerviranja za solidarne potpore (rođenje djeteta, bolesti člana porodice i drugo) u iznosu od 388.906,00 kn, rezerviranja za troškove započelih sudskih sporova u iznosu od 121.347,00 kn te na druga rezerviranja u iznosu od 995.984,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, rezerviranja su veća za 1.199.101,00 kn ili 83,7 %. Vrijednosno značajnije povećanje u iznosu od 995.984,00 kn odnosi se na rezerviranja za energetske uštede prema odredbama Zakona o energetskej učinkovitosti. Rezerviranja za otpremnine i rezerviranja za solidarne potpore proizlaze iz Kolektivnog ugovora za radnike Društva i Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 Primanja zaposlenih.

Kratkoročne obveze u iznosu od 210.507.478,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 127.970.456,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 51.118.742,00 kn, obveze prema bankama u iznosu od 28.651.033,00 kn, obveze za poreze, doprinose i druga davanja u iznosu od 1.543.802,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu od 1.158.546,00 kn i druge kratkoročne obveze u iznosu od 64.899,00 kn. Povećanje u odnosu na prethodnu godinu za 16.197.224,00 kn ili 8,3 % odnosi se na obveze prema bankama. Prema starosnoj strukturi obveza na 31. prosinca 2019., sve kratkoročne obveze su nedospjele.

Obveze prema dobavljačima u iznosu od 127.970.456,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 127.946.382,00 kn te obveze prema dobavljačima u inozemstvu u iznosu od 24.074,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze su prema društvu Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb u iznosu od 111.796.006,00 kn, prema ugovoru iz ožujka 2019. za nabavu prirodnog plina za isporuku krajnjim kupcima koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom kategorije kućanstvo. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe najvećim se dijelom odnose na obveze prema društvu Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb u iznosu od 49.367.327,00 kn prema ugovoru iz svibnja 2010. za uslugu distribucije prirodnog plina. Na temelju ugovora, Društvo plaća naknadu za uslugu distribucije prirodnog plina koja je propisana Odlukom o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina. Obveze prema dobavljačima i poduzetnicima unutar grupe podmirene su prema ugovorenim rokovima tijekom 2020.

Obveze prema bankama u iznosu od 28.651.033,00 kn odnose se na obveze po kreditu na temelju zaključenog ugovora s jednom poslovnim bankom iz lipnja 2019., od čega se na obveze za glavnice kredita odnosi 28.593.000,00 kn, a na obveze na ugovorenu redovnu kamatu 58.033,00 kn. U Planu poslovanja za 2019., koji je usvojila Skupština Društva, navedeno je da će Društvo u 2019. koristiti kratkoročni kredit od 140.000.000,00 kn. Društvo je u lipnju 2019. s poslovnim bankom zaključilo ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu od 140.000.000,00 kn na rok od godine dana od dana stupanja na snagu. Kredit je pribavljen za održavanje tekuće likvidnosti Društva, odnosno dospjelih obveza koje Društvo podmiruje po dospijeću. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u razdoblju najveće potrošnje plina dolazi do pomaka u likvidnosti, koji nastaje zbog razdoblja od dospijeća plaćanja nabave plina u odnosu na dospijeće plaćanja kupaca Društva (računi se ispostavljaju krajnjim kupcima nakon dostavljenih očitavanja potrošnje kupaca). Kredit se postupno koristi i vraća, ovisno o potrebama Društva, a u cijelosti je vraćen u lipnju 2020.

Obveze prema zaposlenicima u iznosu od 1.158.546,00 kn odnose se na obveze za netoplaće u iznosu od 1.092.336,00 kn i naknade u iznosu od 66.210,00 kn. Obveze su podmirene u siječnju 2020.

Obveze za poreze, doprinose i druga davanja odnose se na obveze za trošarine u iznosu od 814.315,00 kn, obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje na plaće u iznosu od 230.533,00 kn, doprinose za mirovinsko osiguranje u iznosu od 314.042,00 kn, porez iz dohotka, plaća i naknada u iznosu od 140.582,00 kn i druge obveze u iznosu od 44.330,00 kn. Trošarina je obveza koja nastaje za isporučeni prirodni plin i sastavni je dio svakog ispostavljenog računa. Obračunava se u skladu sa Zakonom o trošarinama (Narodne novine 106/18 i 121/19) i Pravilnikom o trošarinama (Narodne novine 1/19 i 1/20). Zakonom o trošarinama propisano je da Društvo krajnjim kupcima koji nisu kućanstva obračunava trošarinu prema izdanim računima za obavljene mjesečne isporuke u obračunskom razdoblju. Obveze za poreze, doprinose i druga davanja u cijelosti su podmirene u siječnju 2020.

Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u iznosu od 1.482.078,00 kn veći je za 1.081.003,00 kn ili 269,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnosi se na obračunane troškove tekućeg razdoblja za nabavu prirodnog plina u iznosu od 737.749,00 kn za koje su Društvu ispostavljeni računi u siječnju 2020., obračunane troškove rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor u iznosu od 594.837,00 kn te na obračunane troškove prigodnih nagrada zaposlenicima u iznosu od 149.492,00 kn. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na obračunane troškove tekućeg razdoblja za obavljene usluge za koje su ispostavljeni računi u siječnju 2020. u iznosu od 737.749,00 kn i na obračunane troškove prigodnih nagrada zaposlenicima za rezultate poslovanja na temelju Kolektivnog ugovora za radnike Društva u iznosu od 149.492,00 kn.

Izvanbilančni zapisi manji su za 15.495.296,00 kn ili 69,7 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja, odnosno obveze za izdana ponudbena i činidbena jamstva u postupcima javnih nabava. Tijekom 2019. ukinuto je 17 jamstava u vrijednosti od 21.612.723,00 kn zbog isteka roka, a evidentirana su nova jamstva u vrijednosti od 6.117.427,00 kn.

c) Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Prema podacima iz Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2019., dobit razdoblja iznosi 1.977.980,00 kn, a gubitak prethodne godine 13.195.629,00 kn. Sveobuhvatna dobit razdoblja iznosi 1.977.980,00 kn, a sveobuhvatni gubitak prethodne godine 13.195.629,00 kn.

d) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. obavilo je revizorsko društvo. Izvještaj je sastavljen u svibnju 2020. Revizija godišnjih financijskih izvještaja obavljena je na temelju Izvještaja o financijskom položaju (Bilance) na dan 31. prosinca 2019., Računa dobiti i gubitka, Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o novčanim tokovima, Izvještaja o promjenama kapitala te Bilješki uz financijske izvještaje i sažetka značajnijih računovodstvenih politika. Prema mišljenju revizorskog društva, godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2019., kao i financijsku uspješnost i novčane tokove za završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 1. listopada 2020. do 28. listopada 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
3. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o energiji (Narodne novine 120/12, 14/14, 95/15, 102/15 i 68/18)
2. Zakon o tržištu plina (Narodne novine 18/18)
3. Opći porezni zakon (Narodne novine 115/16 i 106/18)
4. Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)
5. Zakon o javnoj nabavi
6. Zakon o energetske učinkovitosti
7. Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom (Narodne novine 48/18 i 25/19)
8. Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (Narodne novine 34/18)
9. Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. kolovoza do 31. prosinca 2018. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2019.
10. Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2019. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2020.
11. Odluka o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu 2018/2019 za krajnje kupce kategorije poduzetništvo (lipanj 2018.)

12. Odluka o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu 2019/2020 za krajnje kupce kategorije poduzetništvo (svibanj 2019.)
13. Odluka o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina
14. Odluka o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti
15. Opći uvjeti opskrbe plinom
16. Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti
17. Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
18. Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava
19. Mrežna pravila transportnog sustava (Narodne novine 50/18, 31/19 i 89/19)
20. Pravila o organizaciji tržišta plina (Narodne novine 50/18)
21. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
22. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17)
23. Pravilnik o načinu postupanja pri nabavi – kupovini prirodnog plina (veljača 2017. i lipanj 2019.)
24. Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave (siječanj 2019.)
25. Kolektivni ugovor za radnike Društva (listopad 2015., prosinac 2018. i studeni 2019.)
26. Plan poslovanja za 2019. (prosinao 2018.)
27. Pravilnik o radu (rujan 2010.)
28. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji (rujan 2016.)
29. Pravilnik o postupku provođenja jednostavne nabave (ožujak 2017. i prosinac 2019.)
30. Uputa za izradu procjene (rebalansa) plana poslovanja za 2018. i plana poslovanja za 2019. (listopad 2018.)
31. Uputa o planiranju i provedbi postupaka nabave u Društvu (kolovoz 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Društva. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Obavljeni su razgovori s direktorom Društva i drugim zaposlenicima te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na prihode i javnu nabavu.

1. Prihodi

1.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 989.521.681,00 kn. Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 951.607.323,00 kn ili 96,2 %. Člankom 7., stavkom 6. Općih uvjeta opskrbe plinom određeno je da opskrbljivač plinom i krajnji kupac koji ne koristi opskrbu plinom u obvezi javne usluge slobodno ugovaraju cijenu plina u ugovoru o opskrbi plinom. Obračun potrošnje plina poduzetništvu obavljan je u skladu s ugovorima o opskrbi plinom, a cijena plina određena je u skladu s odlukama Društva: Odlukom o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu 2018/2019 za krajnje kupce kategorije poduzetništvo iz lipnja 2018. i Odlukom o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu 2019/2020 za krajnje kupce kategorije poduzetništvo iz svibnja 2019. U spomenutim odlukama utvrđeno je da je u slučaju potrebe zadržavanja strateških kupaca moguće ugovoriti nižu prodajnu cijenu bez obzira na tarifni model kupca, uz suglasnost Uprave Društva. Pri tome, niža prodajna cijena ne smije biti manja od ugovorene nabavne cijene plina s uključenim troškovima transporta.

Na temelju zaključenih ugovora o opskrbi plinom sa 119 kupaca kategorije poduzetništvo, s kojima je Uprava ugovorila nižu prodajnu cijenu, Društvo je u 2019. ostvarilo ukupni prihod u iznosu od 76.805.680,00 kn, što je 7.137.168,00 kn ili 8,5 % manje od ukupnog prihoda u iznosu od 83.942.848,00 kn koji bi ostvarilo primjenom cijena utvrđenih spomenutim odlukama.

Društvo nije utvrdilo kriterije za ugovaranje nižih prodajnih cijena u odnosu na cijene utvrđene odlukama o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu za krajnje kupce kategorije poduzetništvo. Iz dokumentacije nije vidljivo na temelju kojih kriterija su pojedinim kupcima odobreni popusti te razlozi odobrenja popusta.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi kriterije kod ugovaranja nižih prodajnih cijena u odnosu na cijene utvrđene odlukama o formiranju cijene prirodnog plina za plinsku godinu za krajnje kupce kategorije poduzetništvo te obrazložiti odobravanje popusta pojedinim kupcima, čime bi se osigurala opravdanost i transparentnost njihova ugovaranja.

1.2. Društvo prihvaća preporuku da se u budućim razdobljima za svakog kupca kojem će se odobriti niža prodajna cijena od propisane odlukom Uprave Društva, prethodno prije zaključenja ugovora s kupcem, pribavi pojedinačna suglasnost Uprave uz obrazloženje. Navodi da se obračun potrošnje plina za kupce iz kategorije poduzetništvo obavlja u skladu sa zaključenim ugovorima o opskrbi plinom, a cijena plina određivala se u skladu s odlukama Uprave o formiranju cijene prirodnog plina za svaku plinsku godinu. Odlukama je predviđena mogućnost da, u slučaju potrebe zadržavanja strateških kupaca, Uprava Društva može odobriti i ugovoriti i nižu prodajnu cijenu bez obzira na tarifni model kupca, uz uvjet da prodajna cijena ne smije biti manja od ugovorene nabavne cijene plina s uključenim troškovima transporta.

Obrazlaže da je opskrba kupaca iz kategorije poduzetništvo svake godine sve više izložena pritisku konkurencije koja je sve brojnija. Nadalje, navodi da su u 2019. u Republici Hrvatskoj bila 54 društva koja su imala dozvolu za opskrbu plinom. Također, obrazlaže da je konkurencija spretnija u načinima preuzimanja kupaca te je Društvo izloženo sveprisutnom riziku mogućeg smanjenja ili prestanka potrošnje plina od pojedinog velikog potrošača ili prelaska pojedinog velikog kupca drugom opskrbljivaču, a za kojeg su osigurane i ugovorene ulazne količine plina. Društvo je spomenutim odlukama predvidjelo mogućnost da se mogu odobriti i niže cijene u slučaju potrebe zadržavanja strateških kupaca. Nadalje, navodi da se kod zaključenja ugovora o opskrbi plinom sa 119 kupaca kategorije poduzetništvo pridržavalo kriterija da s ključnim kupcima obavlja pregovarački postupak te da se za svakog kupca posebno uredi raspon cijene u zavisnosti od sezonalnosti njegove potrošnje (potrošnja ljeto – zima), dinamici potrošnje (tjedna ili mjesečna razina odnosno ukupna potrošnja plina), postojanja nominacija/najava potrošnje ili prestanka potrošnje plina, dosadašnje točnosti nominacija potrošnje plina, redovitosti plaćanja i slično. Društvo navodi da se ugovaranje niže prodajne cijene treba razmatrati u širem kontekstu, odnosno što bi se dogodilo i kojem riziku bi se Društvo izložilo da nije ugovorilo prodaju količine od 374 047 678 kWh. Navodi da se prema ugovoru s dobavljačem plina, u slučaju da se povuku količine plina manje od najmanje ugovorenih količina, izlaže riziku penalizacije, odnosno plaćanju dobavljaču naknade za manje preuzete količine prema postotku od ugovorene cijene plina, što bi u konkretnom slučaju dovelo do povećanja troškova s osnova penalizacije zbog manje preuzetih količina plina za približno 11.816.166,00 kn. Društvo obrazlaže da su postupanjem na opisani način, odnosno ugovaranjem nižih prodajnih cijena kod 119 kupaca prema navedenim odlukama, umanjeni troškovi i gubici koji bi nastali zbog penalizacije za približno 4.678.998,00 kn.

2. Javna nabava

- 2.1. Društvo je sektorski naručitelj i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi. Prema evidenciji Odjela zajedničkih poslova, tijekom 2019. zaključeni su ugovori i ispostavljene narudžbenice za 109 predmeta javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 10.688.324,00 kn. Također, za 125 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.584.486,00 kn zaključeni su ugovori i ispostavljene narudžbenice. Društvo je u siječnju 2019. s Gradom Zagrebom kao Središnjim tijelom za nabavu zaključilo Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave. Navedenim Sporazumom utvrđena je obveza Središnjeg tijela za nabavu da u ime i za račun Društva provodi postupke nabave roba, radova i usluga te s odabranim ponuditeljima zaključuje ugovore i okvirne sporazume u 2019. Središnje tijelo za nabavu vodi i objavljuje Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, što je kao obveza utvrđeno i navedenim Sporazumom. Na mrežnim stranicama Društva navedena je poveznica na mrežne stranice Grada Zagreba, gdje je objavljen Registar ugovora i okvirnih sporazuma kojim su obuhvaćene i jednostavne nabave koje je za Društvo proveo Grad Zagreb kao Središnje tijelo za nabavu. Revizijom je obuhvaćeno devet otvorenih postupaka javne nabave roba i usluga u vrijednosti od 5.733.789,00 kn ili 53,6 % vrijednosti nabave te devet predmeta jednostavne nabave roba i usluga u vrijednosti od 1.168.947,00 kn ili 73,8 % vrijednosti jednostavne nabave. U svim pregledanim otvorenim postupcima javne nabave kriterij odabira ponude ponuditelja bio je ekonomski najpovoljnija ponuda.

Kod pregledanih postupaka jednostavne nabave za koje su prikupljene ponude ili je objavljen poziv na mrežnim stranicama kriterij odabira bila je najniža cijena, a kod upućivanja poziva za dostavu ponuda jednom gospodarskom subjektu prihvaćene su ponude do planirane vrijednosti.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezane za Plan nabave, Statističko izvješće o javnoj nabavi te provođenje postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga.

– Plan nabave

Plan nabave za 2019. donesen je sredinom veljače 2019., a izmjene koncem prosinca 2019. Planom nabave planirana je nabava roba i usluga u vrijednosti od 7.821.640,00 kn. Izmjenama Plana nabave, iz prosinca 2019., planirana je nabava roba, radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti od 13.902.098,00 kn, što je 6.080.458,00 kn ili 77,7 % više u odnosu na prvotno planiranu vrijednost. Plan nabave nije uključen u Plan poslovanja koji je sredinom siječnja 2019. usvojen odlukom Skupštine Društva. Prema Uputi o planiranju i provedbi postupaka nabave u Društvu iz kolovoza 2018., određeno je da je plan nabave sastavni dio plana poslovanja, odnosno financijskog plana i izrađuje se na način da korisnici planiraju potrebe za robom, radovima i uslugama za poslovnu godinu. Također je određeno da je plan nabave dokument koji je usklađen s planom poslovanja u kojem su objedinjene potrebe za nabavu roba, radova i usluga za sljedeću poslovnu godinu.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Plan nabave nije donesen u okviru Plana poslovanja za 2019. jer su stavke Plana nabave uključene u planirane troškove u Planu računa dobiti i gubitka te Planu ulaganja za 2019., koji su sastavni dijelovi Plana poslovanja. S obzirom na to da je sadržaj i obuhvat Plana računa dobiti i gubitka te Plana ulaganja različit od Plana nabave, nije omogućena usporedivost navedenih planova te time praćenje ostvarenja Plana nabave. Također, Društvo nije donijelo izmjene Plana poslovanja za 2019.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti plan nabave u okviru plana poslovanja u skladu s Uputom o planiranju i provedbi postupaka nabave u Društvu.

– Statističko izvješće o javnoj nabavi

Društvo je u propisanom roku izradilo Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2019. u kojem su uneseni podaci o vrijednostima jednostavne nabave roba, usluga i radova. Prema navedenom Statističkom izvješću o javnoj nabavi, vrijednost jednostavne nabave iznosila je 1.920.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a prema evidenciji Odjela zajedničkih poslova iznosi 1.281.840,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je 638.356,00 kn ili 33,3 % manje.

Prema odredbi članka 441., stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, određeno je da je naručitelj obavezan do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu. Prema Uputi za obveznike primjene Zakona o javnoj nabavi o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2019., koju je donijelo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, naručitelji izrađuju statističko izvješće putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske u roku koji je za 2019. produljen do 4. svibnja 2020.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, naknadnom analizom utvrđeno je da u Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019. podaci o vrijednostima jednostavne nabave nisu točni jer je aplikacija u koju se unose podaci za objavu uključivala dodatno i stavke pojedinačnih izdanih narudžbenica po ugovorima i narudžbenicama iz prijašnjih godina, zbog čega su pojedini predmeti jednostavne nabave u Statističko izvješće uneseni više puta.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati točne podatke o vrijednostima jednostavne nabave u statističkom izvješću o javnoj nabavi.

– Jednostavna nabava roba, radova i usluga

Tijekom 2019. pokrenuti su postupci jednostavne nabave za 125 predmeta nabave roba, radova i usluga te su zaključeni ugovori ili ispostavljene narudžbenice za robe, radove i usluge u vrijednosti od 1.584.486,00 kn. Revizijom je obuhvaćeno devet predmeta jednostavne nabave roba i usluga u vrijednosti od 1.168.947,00 kn ili 73,8 % vrijednosti provedenih postupaka jednostavne nabave.

Društvo je u ožujku 2017. i u prosincu 2019. donijelo pravilnike o provedbi postupaka jednostavne nabave, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Pravilnikom o postupku provođenja jednostavne nabave iz ožujka 2017. određeno je da se postupak nabave čija je procijenjena vrijednost u planu nabave manja od 20.000,00 kn provodi upućivanjem upita za prikupljanje ponuda jednom gospodarskom subjektu, a ovisno o specifičnosti predmeta nabave može se uputiti prema više gospodarskih subjekata, odnosno može se objaviti i na mrežnim stranicama Društva ili Središnjeg tijela za nabavu. Nadalje je određeno da se nabava procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn, a manje od 70.000,00 kn provodi upućivanjem upita za prikupljanje ponuda prema najmanje tri gospodarska subjekta. Također je određeno da se iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, upit za prikupljanje ponuda može uputiti jednom gospodarskom subjektu. Ovisno o specifičnostima nabave, određeno je da Društvo može odlučiti da se upit za prikupljanje ponuda objavi na mrežnim stranicama Društva ili Središnjeg tijela za nabavu. Za nabavu procijenjene vrijednosti nabave veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno manje od 500.000,00 kn za radove, Središnje tijelo za nabavu na mrežnim stranicama objavljuje upit za prikupljanje ponuda te obavijest o odabranim ponuditeljima.

Kod pet predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 572.576,00 kn ili 49,0 % pregledane vrijednosti nabavljene su usluge na temelju prethodno upućenog upita za prikupljanje ponuda jednom gospodarskom subjektu s obrazloženjem da se radi o uslugama koje je moguće pribaviti samo od jednog gospodarskog subjekta. Odnose se na usluge održavanja i nadogradnje informacijskog sustava za uredsko poslovanje Centrix u vrijednosti od 198.000,00 kn, održavanja i nadogradnje intranet portala u vrijednosti od 157.200,00 kn, elektroničke razmjene računa u vrijednosti od 116.788,00 kn, zakupa radijskog oglasnog prostora u vrijednosti od 71.478,00 kn te usluga kolokacije informatičke infrastrukture (smještaja servera Društva u podatkovni centar pružatelja usluge) u vrijednosti od 29.110,00 kn. Prema dokumentaciji Društva, kao razlozi upućivanja upita za prikupljanje ponuda jednom gospodarskom subjektu kod usluga održavanja i nadogradnje informacijskog sustava za uredsko poslovanje navedeno je da usluge obavlja društvo u čijem je u vlasništvu informacijski sustav. Prema Registru zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma koje na mrežnim stranicama objavljuje društvo Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, za navedene usluge održavanja i nadogradnje informacijskog sustava Centrix provode se otvoreni postupci javne nabave.

Nadalje, za usluge održavanja i nadogradnje intranet portala i elektroničke razmjene računa kao razlozi upućivanja upita jednom gospodarskom subjektu navodi se da je odabrano društvo jedini ovlašteni pružatelj usluge i uveo je navedeni portal u prijašnjem razdoblju, a kod usluga elektroničke razmjene računa društvo koje pruža usluge ujedno je i upravitelj navedenog modula. Za usluge elektroničke razmjene računa, Društvo je dostavilo dokumentaciju iz koje je vidljivo da su u prijašnjem razdoblju, tijekom 2016. i 2017., obavljena pokusna testiranja s tri društva te je utvrđeno da je jedno društvo započelo obavljati usluge slanja računa i nije imalo referentnu listu korisnika, a s drugim društvom provedena su testiranja i utvrđeni su određeni tehnički nedostaci. Upiti za prikupljanje ponuda su od navedenog razdoblja upućivani trećem društvu koje je, prema navodima Društva, informacijski posrednik usluga s kojim je povezan programski modul za korištenje servisa eRačun. Na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja objavljen je popis informacijskih posrednika koji su povezani na centralnu platformu i usklađeni s normom za eRačun. Popis sadrži 15 subjekata.

Člankom 4., stavkom 1. Zakona o javnoj nabavi određeno je da je naručitelj u primjeni ovoga Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obavezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Također je člankom 15., stavkom 2. Zakona o javnoj nabavi određeno da pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije.

Državni ured za reviziju preporučuje objavljivati pozive za dostavu ponuda u postupcima jednostavne nabave putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske, kako bi informacija o provođenju postupaka jednostavne nabave bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata.

- 2.2. *U vezi s planom nabave, Društvo navodi da će u dogovoru s vlasnikom, društvom Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, dogovoriti daljnje postupanje po navedenoj preporuci te revidirati Uputu o planiranju i provedbi postupaka nabave u Društvu. Obrazlaže da izmjena Plana nabave za 2019. nije utjecala na promjene prvotno donesenog financijskog Plana poslovanja za 2019. zato što su se najznačajnije promjene Plana nabave odnosile na predmete nabave za koje je bilo planirano provođenje otvorenih postupaka javne nabave s namjerom zaključenja okvirnih sporazuma za duže razdoblje (na dvije i/ili više godina), a koji će biti uključeni u buduće financijske planove ovisno o godini u kojoj se planira realizacija predmeta nabave po predmetnim okvirnim sporazumima. Nadalje, navodi da je člankom 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi propisana obveza donošenja plana nabave koji donosi čelnik naručitelja, najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja financijskog plana. Također, navodi da je člankom 5. Upute o planiranju i provedbi postupaka nabave u Društvu određeno da se plan nabave koji je sastavni dio plana poslovanja, odnosno financijskog plana, izrađuje na način da se za organizacijske jedinice Društva planiraju potrebe nabave robe, radova i usluga. Obrazlaže da je plan nabave sastavni dio plana poslovanja, odnosno financijskog plana (plana računa dobiti i gubitka i plana ulaganja) jer stavke plana nabave koje će se realizirati (za koje će biti ispostavljeni računi od dobavljača) u godini za koju se izrađuje financijski plan određuju stavke planiranih troškova u planu računu dobiti i gubitka i ulaganja u planu investicija.*

Također, obrazlaže da se za razliku od iznosa koji su planirani u financijskom planu (planu poslovanja) u planu nabave planiraju iznosi (procijenjene vrijednosti) za predmete nabave za koje se planira provođenje otvorenih postupaka javne nabave s namjerom zaključenja okvirnih sporazuma u kalendarskoj godini za koju je donesen plan nabave, ali se po istima u financijskom planu (planu poslovanja) ne trebaju planirati sredstva u visini tih procijenjenih vrijednosti nabave.

U vezi s izradom statističkog izvješća o javnoj nabavi, Društvo obrazlaže da su pri generiranju podataka za potrebe Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2019. iz programske aplikacije za nabavu uključeni i parametri koji su, osim vrijednosti izdanih ugovor-narudžbenica / narudžbenica / ugovora iz 2019., obuhvatili i vrijednost pojedinačnih narudžbenica izdanih u 2019. koje se vežu uz ugovor-narudžbenice izdane u 2018. i ugovor-narudžbenice izdane u 2019. Navodi da su zbog navedenog pojedine nabave dva puta unesene te je u Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019. objavljena viša vrijednost provedenih postupaka jednostavne nabave. Također, navodi da će se uvesti dodatne kontrole dobivenih podataka iz aplikacije za nabavu kod izrade statističkog izvješća o javnoj nabavi kako se navedene situacije ne bi ponovile.

U vezi s preporukom za objavljivanjem poziva za dostavu ponuda u postupcima jednostavne nabave putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske kako bi informacija o provođenju postupaka jednostavne nabave bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata, Društvo navodi da se pri provođenju postupaka jednostavne nabave, pa tako i u dijelu poziva za dostavu ponuda, kao naručitelj u potpunosti pridržava svih odredaba Pravilnika o postupku provođenja jednostavne nabave. Navodi da je navedeni Pravilnik izrađen u skladu s člankom 15., stavkom 2. Zakona o javnoj nabavi, prema kojem je naručitelju dana sloboda da općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave i mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije uredi pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave. Također, navodi da zakonodavac ne propisuje obvezu da se jednostavna nabava objavljuje putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Nadalje, navodi da je općim aktima propisan način slanja poziva i objave na mrežnim stranicama te je mišljenja da je isto dovoljno transparentno i dostupno potencijalnim ponuditeljima, s obzirom na to da se radi o postupcima jednostavne nabave.

- 2.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danoj preporuci da se pozivi za dostavu ponuda u postupcima jednostavne nabave objavljuju putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske s obzirom na to da je revizijom utvrđeno da su kroz višegodišnje razdoblje pozivi za dostavu ponuda za tri predmeta jednostavne nabave (usluge održavanja i nadogradnje informacijskog sustava za uredsko poslovanje, održavanja i nadogradnje intranet portala te elektroničke razmjene računa) upućeni jednom ponuditelju. Objavom u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske postigla bi se veća transparentnost i mogućnost za prikupljanje većeg broja ponuda s obzirom na to da bi informacija o provođenju postupaka jednostavne nabave bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata. Na spomenuti način bi veći broj gospodarskih subjekata imao mogućnost dostupnosti informacija o potrebama Društva za nabavu.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor

Bernard Mršo	predsjednik od 30. studenoga 2016.
Daniela Franić	članica od 15. travnja 2015. i zamjenica predsjednika od 16. prosinca 2016.
Romina Benčić	članica od 17. lipnja 2015. do 17. lipnja 2019.
Tomislav Bilić	član od 17. lipnja 2015. do 17. lipnja 2019.
Damir Komerički	član od 19. travnja 2017. do 3. svibnja 2019.
Ksenija Strunjak	članica od 3. svibnja 2019.
Marica Dusper	članica od 5. veljače 2020.

2. Uprava

Igor Pirija	direktor/član od 21. ožujka 2016. do 14. listopada 2021.
Igor Šadura	direktor/član od 11. ožujka do 23. prosinca 2019.
Ivona Ilijaš	direktorica/članica od 11. svibnja 2020.